

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 12 juni 1964 in de Trêveszaal, aange-
vangen 's morgens om 9.30 uur

Aanwezig: De minister-president Marijnen en de ministers
Biesheuvel, Veldkamp en Witteveen

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
De Block, Keyzer en De Meijer, alsmede
prof. G. Brouwers (secretaris-generaal van het
ministerie van Economische Zaken), mr. J. Everts
(chef Directie Economische Samenwerking van het
ministerie van Buitenlandse Zaken), dr. M.W.
Holtrop (president van de Nederlandse Bank),
jhr.mr. E. van Lennep (thesaurier-generaal van het
ministerie van Financiën) en prof. P. de Wolff
(directeur van het Centraal Planbureau)

Wvd.secretaris: mr. J.H. Kist

1. Naar aanleiding van de notulen van 22 mei 1964

Punt 3: Conjunctuurbericht

Minister Veldkamp merkt naar aanleiding van de notu-
len op, dat hem ter ore is gekomen, dat in de SER behoefte
blijkt te bestaan aan het tweede gedeelte van het conjunctuur-
bericht van het Centraal Planbureau. De heer De Pous heeft hem
gezegd vernomen te hebben, dat dit stuk in de Centraal Economi-
sche Commissie was besproken. Prof. De Wolff merkt op, dat de
Commissie Ontwikkeling Nationale Economie in moeilijkheden zit.
Wil zij ramingen kunnen maken dan zal zij toch moeten weten in
welke richting er gedacht moet worden en voorts van welke ver-
onderstelling betreffende de lonen men moet uitgaan. Werkgevers
en werknemers weigeren echter cijfers te noemen. Er is daardoor
een impasse ontstaan. Met de voorzitter van de werkgroep prof.
Kessler is afgesproken bij de raming uit te gaan van het lage
alternatief van 4%, omdat daarbij geen moeilijkheden zijn te
verwachten. Prof. Brouwers merkt op, dat de heer De Pous na
het gesprek met minister Veldkamp ook contact heeft gehad met
minister Andriessen. Het resultaat hiervan is geweest, dat de
gegevens betreffende 1965 aan de SER zullen worden gegeven.
Deze beslissing is direct daarop aan het Centraal Planbureau
doorgegeven. In de laatste vergadering van de CEC is dit punt
wel besproken, doch intussen heeft zich de door prof. De Wolff
genoemde ontwikkeling voorgedaan.

rea
12 juni 1964

Een ander punt is, dat de cijfers bestemd voor de voorbereiding van het rapport dat in Brussel moet worden uitgebracht over het budget 1965, in belangrijke mate identiek zijn aan de gegevens, die nu in de SER komen. Minister Veldkamp vraagt of er dus geen stuk van de CEC naar de SER gaat. Prof. Brouwers zegt, dat dit niet het geval is. Minister Veldkamp merkt voorts op, dat de heer De Pous had begrepen, dat het conjunctuurbericht dat in de REA was behandeld, uit twee delen bestond, n.l. een analytisch deel en een beleidsdeel. Zonder dat stuk zou geen SER-advies mogelijk zijn. Spreker heeft de heer De Pous voor deze kwestie verwezen naar minister Andriessen. Hij meende begrepen te hebben, dat van dit conjunctuurbericht alleen een soort uittreksel zonder de beleidsoverwegingen aan de SER zou worden gezonden. Prof. Brouwers merkt op, dat er geen enkel verband bestaat tussen hetgeen in de CEC is besproken en het stuk, dat nu aan de SER wordt doorgezonden. Prof. De Wolff voegt hieraan toe, dat er wel veel correlatie tussen de beide stukken bestaat. Minister Veldkamp wijst er tenslotte op, dat het hem vooral ging om het punt van verantwoordelijkheid. Als het Centraal Planbureau een berekening op basis van 4% wil maken dan staat de regering daar echter buiten.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

a. Brief aan de EEG-commissie betreffende het in Nederland sedert 14 april 1964 gevoerde sociaal-economisch beleid

De minister-president merkt op, dat het stuk slechts een feitelijke constatering van de huidige situatie bevat. Minister Veldkamp heeft geen bezwaar tegen het rapport, doch hij acht het iets te globaal. Wellicht kan met name betreffende financiering van de AOW wat meer informatie aan de EEG-commissie worden verstrekt. Prof. Brouwers is het hiermede eens. Hij heeft de indruk, dat het accent van de brief kan worden verschoven. In verband hiermede wijst hij erop, dat in de brief wordt geconstateerd, dat de regering geen wijziging wil brengen in het beleid; voorts dat er een advies aan de SER is gevraagd, terwijl er tenslotte enige maatregelen zijn genoemd, die de regering nastreeft, zoals belastingverlaging en optrekking van de AOW. Dit zijn echter meer structurele dan conjuncturele maatregelen. Zij zullen het conjunctureel beleid zo min mogelijk mogen schaden. Spreker is van mening, dat de inkomenspolitiek meer accent moet krijgen. In Brussel moet door Nederland met name aan Duitsland duidelijk worden gevraagd hoe zij zich een nationaal loonsysteem denken. Op het stuk van de loonpolitiek moet in de EEG-raad zekerheid bestaan. Prof. De Wolff is het met prof. Brouwers eens. Het stuk zal op de oppervlakkige lezer de indruk maken, dat belastingverlaging en de optrekking van de AOW als maatregelen worden gezien om de spanning te verminderen. Prof. Brouwers wijst erop, dat het concept in grote haast is gemaakt. De teneur ervan is echter verkeerd, maar dat kan betrekkelijk eenvoudig worden gewijzigd. Minister

Witteveen ...

rea
12 juni 1964

Witteveen is het ermede eens, dat het accent meer op de inkomenspolitiek moet worden gelegd. Dr. Holtrop acht het moeilijk tegenover de EEG het Nederlandse programma te rechtvaardigen, aangezien daarin de bestrijding van de inflatoire ontwikkeling niet op de eerste plaats staat. Er kan hoogstens worden gezegd, dat wij voornemens zijn daartegen maatregelen te treffen. De minister-president stelt voor de redactie om te werken, zoals door prof. Brouwers is aangegeven. Minister Witteveen merkt op, dat dan ook het accent meer op het achterblijven van de bestedingen kan worden gelegd. Dit sluit aan bij de richtlijn van de EEG. Voorts kan worden aangegeven hoe de structurele maatregelen betreffende de AOW en de belasting zijn ingepast in het conjunctureel beleid. Minister Biesheuvel heeft bezwaar tegen de laatste alinea van de brief waarin staat, dat de regering slechts een beslissing over het in 1965 te voeren sociaal-economische beleid kan treffen, nadat de SER advies heeft uitgebracht. Het woord "slechts" lijkt hem in dit verband niet juist. Prof. Brouwers merkt op, dat deze alinea is toegevoegd, omdat in Brussel ter vermijding van moeilijkheden is gezegd, dat in Nederland deze interne procedure gevolgd dient te worden. De minister-president wijst erop, dat ook op blz. 3 reeds is vermeld, dat de regering advies heeft gevraagd aan de SER. De onderhavige alinea kan dus komen te vervallen. De raad gaat hiermede akkoord.

Dr. Holtrop wijst op een passage op blz. 2 waar staat, dat te drastische maatregelen per saldo de investeringsgeneigdheid zozeer zouden kunnen aantasten, dat een recessie zou worden teweeggebracht. Spreker acht het beter deze zin na het woord "aantasten" als volgt te redigeren: "dat een te ernstige terugslag op de bedrijvigheid en mogelijk zelfs een daling van het reële nationale produkt zou kunnen optreden". Minister Witteveen vraagt of deze zin niet kan worden gemist. Prof. Brouwers merkt op, dat bij de besprekingen in Brussel de belasting wordt gezien als een belangrijk wapen ter bestrijding van inflatie. Beperking van de uitgaven kan door belastingverhoging worden bevorderd. Voor een goede argumentatie van het Nederlandse standpunt kan de betreffende zinsnede daarom niet worden gemist. Op voorstel van de minister-president wordt besloten de door dr. Holtrop voorgestelde redactie over te nemen. Dr. Holtrop wijst op het opschrift van bijlage I, waar naar zijn mening achter de woorden "Nederlandse regering" dient te worden toegevoegd: "en de Nederlandse Bank". De raad kan zich hiermede verenigen. Minister Biesheuvel merkt op, naar aanleiding van hetzelfde opschrift, dat het woord "loonexplosie" daar niet kan worden gebruikt. Op voorstel van de minister-president wordt besloten de woorden "na de loonexplosie, doch" te laten vervallen. Voorts kan de raad zich ermede verenigen, dat een nieuwe tekst aan de ministers zal worden toegezonden voor het maken van eventuele opmerkingen, maar dat deze niet meer in de raad zal worden besproken.